

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

[Ḥamishah Ḥumshe Torah]

‘im targum Onkelos, u-ferushe Rashi u-ve’ur ye-targum Ashkenazi

Sefer Devarim

Premsla, Yitshak Itsaḥ ben Tsevi Hirsh

Ofenbakh, 569 [1808 oder 1809]

וניזאה תריש תביתכ תרוצ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10244

(*) צורת כתיבת שירת האזינו

בראש עמוד

ואעידה נם את השמים ואת הארץ כי ידעתי
 אחרי מותי כי השחת השחרון וסרחם מן
 הדרך אשר צויתי אתכם וקראת אתכם הרעה
 באחרית הימים כי תעשו את הרע בעיני יהוה
 להכעיסו במעשה ידיכם וידבר משה באזני כל
 קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד חמס
 פ ש"ש

האזינו השמים ואדברה
 יערף כמטר לקחי
 כשעירם עלי דשא
 כי שם יהוה אקרא
 הצור חמים פעלו
 אל אמונה ואין עול
 שחת לו לא בנו מומם
 הליהוה תגמלו זאת
 הלוא הוא אביך קנך
 זכר ימות עולם
 שאל אביך ויגדך
 בהנחל עליון גוים
 יצב גבלה עמים
 כי חלק יהוה עמו
 ימצאחו בארץ מדבר
 יסכננהו יבוננהו
 כנשר יעיר קנך
 יפרש כנפיו יקחרו
 יהוה ברך ינחם
 ירכבהו על כמותי ארץ
 וינקדו דכש מסלע
 חמאת בקר וחלב צאן
 ואילים בני כשן ועהודים
 ודם ענב תשחה חמר
 שמנת עבית כשית
 וינבל צור ישעיהו
 כתועבת יכעיסהו
 אלהים לא ידעום
 לא שערום אבותיכם
 וחשכה אל מחללך

וחשמע הארץ אמרי פי
 חול כטל אמרתיו
 וכרביבים עלי עשב
 דמו גדל לאלהינו
 כי כל דרכו משפט
 צדיק וישר הוא
 דור עקש ופתללהל
 עם נבל ולא חכם
 הוא עשך ויכננך
 בינו שנות דר ודר
 זקנך ויאמרו לך
 בהפרידו בני אדם
 למספר בני ישראל
 יעקב חבל נחלתו
 ובהרו ילל ישמן
 יצרנהו כמישון עינו
 על גווליו ירחף
 ישארו על אברו
 וצין עמו אל נכר
 ויאכל הנזבת שדי
 ושמן מחלמיש צור
 עם חלב כרים
 עם חלב כליות חטה
 וישמן ישרון ויבעט
 ויטש אלוה עשרו
 יקנארו בורים
 יוכחו לשדים לא אלה
 חדשים מקרב מצו
 צור ילך השי
 וירא יהוה וינאץ

(*) באוס אחת מכל שיטות הסיירה לא יתא הכוונת באמצע פחות משיעור סתומה ואם
 שינה מסול וגם לזכור בראשי השיטון שלא לשנות חכיו אחת מהנה * גם כ"ל
 לכתיבה ולאזכרה שיטה שלימה פנוי' וחת הסיירה תהיה לעד לכתוב *

שירת

האזינו

מכעם בניו ובנתי
 אראה מה אחריתם
 בנים לל אמן נם
 כעסוני בהבליהם
 בגוי נבל אכעיסם
 וחיקר עד שאול תהחית
 ותלהט מוסרי הרים
 חצי אכלה נם
 וקטב מירי
 עם חמת וחלי עפר
 ומחררים אימה
 יונק עם איש שינה
 אשכחה מאנוש זכרם
 פן ינכרו צרימו
 ולא יהוה פעל כל זאת
 ואין בהם תבונה
 יבינו לאחריהם
 ושנים יניסו רבבה
 ויהוה הסגירים
 ואיכנו פלילים
 ומשרמת עמרה
 אשכלת מררת למו
 ורגיש פתנים אכור
 החום באוצרתיו
 לעת רמוט רגלם
 וחש עהרה למו
 ועל עבריו יתנחם
 ואפס עזור ועזוב
 צור חסיו ט
 ישרו יין נסיכם
 יהי עליכם סהרה
 ואין אלהים עמדו
 מחצתי ואלני ארפז
 כי אשה אל שמים ידי
 אם שנתיו ברק הרבי
 גשיב נקם לצני
 גשכיר חצי מרם

ויאמר אסתירה פני מהם
 כי דור תהפכת המה
 הם קנזוני בלא גל
 ואני אקנואם בלא עם
 כי גיש קדחה בלפי
 וחאכל ארץ ויבלה
 אספה עלימו רעות
 מוי רעב ולחמו רשף
 ושן בהמת השלה נם
 מחוץ השכל הרב
 גם כחור גם בתולה
 גמרתו אפאיהם
 לולי כעס אובי גנור
 פן יאמרו ידנו רמה
 כי גוי אכר עצרה המה
 לו חכמו ישמילו זגת
 איכה ירדף אהר אלף
 אם לל כי צורם מכרם
 כי לל כצורנו צורם
 כי מגפן סדם גפנם
 ענבמו ענבי רוש
 חמת חנינם יינם
 הלל הוא כמס עמדי
 לי נקם ושלם
 כי קרוב יום אידם
 כי ידון יהוה עמו
 כי יראה כי אולת יד
 וזמר אי אלהימו
 אשר הלב זכחימו יאכלו
 יקומו ויעורכם
 ראו עתה כי אני הוא
 אני גמרת ואחיה
 ואין מירי מציל
 ואמרת חי אנכי לעלם
 ורגזחו במשפט יד
 ולמשנאי נקם השלם
 וחדכי תלכל בשר

שירת

האזינו

מדם	הלל	ושבירה	מראש	פרעות	אויב
הרנינו	גוים	עמו	כי	דם	עבריו
ונקם	ישיב	לצריו	וכפר	אדמתו	עמו
פ	ש"ש				

ויבא משה וידבר את כל דברי השירה הזאת באזני העם הוא והושע בן נון ויכל משה לדבר את כל הדברים האלה אל כל ישראל ויאמר אליהם שימו לבבכם לכל הדברים אשר אנכי מעיד בכם היום אשר חצום את בניכם לשמר לעשות את כל דברי החזרה הזאת כי לא דבר רק הוא מכם כי הוא חייכם

(*) עשרת הדברות

(ו) אנכי ה' אלהיך, סתומה: הוצאתיך, נתניר בלבד, מ"ט: מארץ מצרים, במרכב טפחא לבד: עבדים, באתנח לא ברביע: (ז) יהיה, בלא גלגל: על פניו, הט"ו נקודה בקמן ופתח, כמ"ג בדברות ראשונות: (ח) תעשה, במארץ ובלא גלגל: לך, בלא פסק: פסל, בפסק והפ"ח רפה: כל חסונה, ואלה שמות, וכל תמונה, משנה תורה, כל תמונה, וכן במסורת פראת ואלה חשיב כל תמונה דואלה הדברים עם ד' כל בלא ו"ו דסבירין וכל: בשמים, בפסק: סחחח, הראשון התי' ובקמן ופתח, כמ"ג נפ' יתרו: (ט) לא, אין זו טפחא רק מאריך: ועל שלשים, ואלה שמות, על שלשים משנה תורה ועל שלשים: (י) לאהבי, במדוייקים התי' בפסק: ולשמרי מצותו, המדפיסים קטאו באגנה בעשות מצותיו קרי, ובעלם מהם מה שמסר בסוף הפרשה ג' מצותו חסר ו"ד כלומר דכתיבי מצותו וקריין מצותיו, ואין זה מהם רק קריין מצותיו ב"ו ד לבד, וכן כתב החוקוני, מצותו כתיב מצותו קרי ע"כ, חיה מד מן מלין דכתיבין ו"ו בסוף תיבותא וקריא ו"ד, וכאמר בסיון בריש שמואל ובריש זרמי', וכן כתב הרמ"ה ז"ל, מצותי דעקב אשר שמע אברהם חסר ו"ו כתיב וחסר ו"ו תניין כתיב וכל אורחיה דכותיה סד ו"ו בלמוד קדים לתי' וכתוב ו"ד בתר תי' בר י"ו מד דכתיב ו"ו בתר תי' חלוסי ו"ד, וסיון ולשמרי מצותי דדברות אחרות' ומסר עליה תו כתיב תי קרי, גם בעל מבקת בהן כמשך אחרי המדפיסים ונפל בראש זו שמו, ולא שם אל לבו מה שכתב לקמן בסוף האי סדרה ולשמרי מצותי כתיב וקריא מצותיו ג' בתורה כי האי גוונא, וסיון האל הנאמן, התשמר מצותי אס לא דעקב, ועשית את מצותי דכיתבא עכ"ל, והיינו במסרה דילין: (יא) שמור, ואלה שמות זכור, משנה תורה שמור, והוא מד מן ג' וניס מתחלפין, קדמאה זיין תניינא ש"ן: צוד, בפסק והוא דגושה: (יב) חעבר, העין כחסף פתח: (יג) ועברך, במקף: ועברך ואמחד, ואלה שמות עבדך ואמחד, משנה תורה ועבדך ואמחד: (יד) אלהיך, בשני פשטין, רונה לומר אין בה"ח גריז אלא פשט: (טו) לא תרצח, הגד"י נקודה בפסח וקמן, כמ"ג בפרשת יתרו: ולא תנאף, ואלה שמות לא תנאף, משנה תורה ולא תנאף: ולא תגנב, ואלה שמות לא תגנב, משנה תורה ולא תגנב, ולא תגנב, סתומה וטעה המדטס שלא עשה פיסקא: תגנב, בלא אולא: ולא תענה, ואלה שמות לא תענה, משנה תורה ולא תענה: (יז) ולא תחמר אשה רעך, ואלה שמות לא תחמד אשת רעך, מ"ת ולא תחמד אשת רעך: ולא תחאווה כוח רעך, ואלה שמות לא תחמד בית רעך, משנה תורה ולא תחאווה בית רעך: שדרהו ועבדו ואמחדו שורו וחמרו, ואלה שמות ועבדו ואמחדו ושורו וחמרו, משנה תורה שדרהו ועבדו ואמחדו שורו וחמרו, בפסוק זה נמסר במסורת ש"ג קרתי, פירוש שדרהו שורו ו"ו בתחל' המלה, ושארל נסבין ו"ו, ומפני שיש טעות במסרה קטנה שדכטס, הונכרתי לכתבה לעפ"י שהיא פשוטה, ואנב ארמין למדנו פירוש קרתי, והוא הק' מלת נסבין שפירושה לוקחין. מ"ט.

(*) כדי לילך בעקבי דברות הראשונות כמוכות בפרשת יתרו חלוקות לקורא ביחיד ובצבור, עשיתי ככה עם חלה, ובחילוקי הטעמים הלכתי אחרי הקומאים יותר מוגהים וענה הקהלות רובם ככולם: